

NAKİT AKIŞ TABLOSUNUN HAZIRLANMASINDA YÖNTEM TARTIŞMALARI VE TMS 7 STANDARDI ŞARTLARINA UYGUN BRÜT(DOLAYSIZ) YÖNTEME GÖRE ÖRNEK BİR UYGULAMA

DISCUSSION ON METHODS OF ISSUING CASH FLOW STATEMENT, AND A SAMPLE CASE ACCORDING TO THE GROSS (DIRECT) METHOD IN COMPLIANCE WITH TMS 7 (TURKISH ACCOUNTING STANDARDS) REQUIREMENTS

Yrd. Doç. Dr. Serkan ÖZDEMİR *

ÖZ

İşletmeler sağlıklı yönetim kararları alabilmek için, doğru ve detaylı nakit akış verilerine ihtiyaç duymaktadır. Bu amaçla düzenlenen nakit akış tabloları, TMS 7'nin 18 inci maddesine göre "Brüt (Dolaysız)" ve "Net (Dolaylı)" olmak üzere iki yöntemle hazırlanabilmektedir. Standart, işletmeleri yöntem seçme konusunda serbest bırakmıştır. Çalışmada ilgili literatür ışığında, nakit akış tablosu düzenlemede dolaysız yöntemin işletmelere sağlayacağı avantajlar dolaylı yöntem ile karşılaştırmalı olarak verilmiştir. Dolaysız yöntemle ilgili uygulayıcıların "dolaysız yöntem karmaşık ve maliyetli bir yöntemdir" algısının değiştirilmesi hedeflenmiştir. Bu amaçla, standart şartlarına uygun, detaylı bir nakit akış tablosu uygulaması yapılmıştır. Tablo kalemlerindeki verilerin nasıl elde edildiği detaylı bir şekilde açıklanmıştır. Uygulama çalışması, dolaysız yöntem ile hazırlanan nakit akış tablolarının varsayılanın aksine anlaşılır ve sade bir yapıya sahip olduğunu göstermektedir. Ayrıca tablo verilerinin birçoğunun mevcut finansal durum ve gelir tablolarından karşılandığı düşünülürse, veri elde etme maliyetlerin de de ekstra bir farklılık olmadığı görülmektedir. Çalışma sonucunda, nakit akış tablosu düzenlemede yaşanan dolaysız-dolaylı yöntem tartışmasında, dolaysız yöntem lehine bir farkındalık yaratılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Nakit Akış Tablosu, TMS 7, Dolaysız Yöntem

ABSTRACT

Enterprises need correct and detailed cash flow data in order to make healthy management decisions. The cash flow statements which are issued for this reason can be prepared with two methods as "Gross (Direct)" and "Net (Indirect)"

* Pamukkale Üniversitesi, Buldan Meslek Yüksekokulu, Muhasebe ve Vergi Bölümü.

according to the article no: 18 of TMS 7. The standard left the enterprises to their own devices on choosing the method. In the study, the advantages of direct method on the enterprise in issuing cash flow statement are given comparatively to the indirect method in the light of the related literature. The aim is to change the perception of users regarding the direct method as “direct method is a complicated and expensive method”. For this purpose, a detailed cash flow statement application was conducted in accordance with the requirements of the standard. How the data in the statement items were obtained was explained in detail. The application study shows that the cash flow statements which were issued with the direct method are clear and simple contrary to the popular belief. In addition, considering that the majority of the statement data is obtained from the existing financial status and income statements, it is observed that there is not any extra difference between the data acquisition costs. At the end of the study, an awareness was raised in favor of the direct method in the direct-indirect discussion on issuing cash flow statement.

Keywords: Cash Flow Statement, TMS 7, Direct Method

1. GİRİŞ

Dünya ekonomisinde 1970’li yıllarda yaşanan ekonomik buhran ve yüksek enflasyon ortamı, birçok büyük işletmenin iflas etmesine sebep olmuştur. O güne kadar tahakkuk esaslı finansal bilgilere göre karar alan yatırımcılar, nakit esaslı bilgilere de ihtiyaç duymaya başlamıştır. Bu çerçevede Finansal Muhasabe Standartları Kurulu (FASB) ilk olarak 1978 yılında, nakit esaslı bilgilerin sağlanabileceği bir sistemin oluşturulması çalışmalarına başlamıştır (Chastain and Cianciolo, 1986, 65). Bu çalışmalar sonucunda Amerika’da FASB 1987 yılında Nakit Akış Tablosu (SFAS No. 95) standardını yayınladı ve 1988 yılında işletmelerin nakit akış tablosu hazırlaması zorunlu hale getirilmiştir.

Küreselleşen dünya ekonomisinin sonucu olarak muhasebe sistemlerinin de standartlaşması zorunlu hale gelmiştir. Bu amaçla kurulan Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (IASB) tarafından 1992 yılında Nakit Akış Tablosu (IAS 7) standardı yayınlanmıştır. Standardın kullanımı 1994 yılından itibaren zorunlu hale gelmiştir. Muhasebe standartlarındaki bu çift başlılığı ortadan kaldırmak için FASB ve IASB arasında yürütülen yakınsama çalışmaları 2007 yılında mutabakatla sonuçlanmıştır. Bunun bir sonucu olarak SFAS No. 95 standardı IAS 7 standardında bileştirilerek, tek bir nakit akış tablosu standardı oluşturulmuştur.

Türkiye Muhasebe Standartları (TMS) kapsamında 18/01/2005 tarih 25704 sa-

yılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren Nakit Akış Tabloları Standardı (TMS 7) 2007, 2008, 2009 ve 2011 yıllarında çeşitli defalar revize edilmiştir.

İşletmeler tarafından düzenlenen nakit akış tabloları TMS 7'nin 18 inci maddesine göre “Brüt (Dolaysız)” ve “Net (Dolaylı)” olmak üzere iki yöntemle hazırlanabilmektedir. Standart, işletmeleri yöntem seçme ve kullanma konusunda serbest bırakmıştır. Fakat standartta verilen dipnotta uygulama birliği sağlanması bakımından “Brüt (Dolaysız)” yöntemin uygulanması önerilmiştir.

İlgili literatür incelendiğinde dolaysız ve dolaylı yöntemin tercihi ve kullanımını ile ilgili birçok farklı görüşle karşılaşmak mümkündür. Çalışmanın başlangıcında Türkiye’de Borsa İstanbul’da işlem gören 413 işletmenin yayınlanan 2012 yılı finansal tabloları incelenmiş, nakit akış tablolarını düzenlemede işletmelerin yüzde 12’sinin dolaysız yöntemi, yüzde 88’inin ise dolaylı yöntemi kullandığı tespit edilmiştir. Standartta dolaysız yöntemin önerilmiş olmasına rağmen, uygulamada dolaylı yöntemin daha yaygın kullanılması, yöntem tartışmasının Türkiye’de de var olduğunun göstergesidir.

Çalışmanın amacı, nakit akış tablosu düzenlemede yaşanan dolaysız ve dolaylı yöntem tartışmaları ışığında her iki yönteminde avantaj ve dezavantajlarını ortaya koymak ve TMS 7 şartlarına uygun dolaysız yöntemin kullanıldığı detaylı bir örnek uygulama yoluyla farkındalık yaratmaktır.

2. NAKİT AKIŞ TABLOSUNUN YAPISI

TMS 7 standardı şartları uyarınca işletmenin nakit akışlarına ilişkin elde edilen bilgiler, diğer finansal tablolardan elde edilen bilgilerle birlikte analiz edildiğinde, kullanıcılara işletmenin net aktiflerindeki değişimi, finansal yapısını (likidite ve borç ödeme gücü dahil) ve nakit akışlarının tutar ve zamanlamasını değişen koşullara ve fırsatlara uyum sağlamak amacıyla etkileme yeteneğini değerlendirebilmesi için gerekli bilgileri sağlayabilmektedir. Nakit akışı bilgisi işletmenin nakit ve nakit benzeri yaratma yeteneğinin değerlendirilmesi ve kullanıcıların gelecekteki nakit akışlarını ölçmek ve başka işletmelerle karşılaştırmak için modeller geliştirmesini de sağlar. Ayrıca işletmeler arasındaki aynı işlem ve olaylar için farklı muhasebe uygulamalarının etkilerini elimine ederek farklı işletmelerin performans raporlamalarının karşılaştırılabilmesine olanak vermektedir. Tarihi nakit akış bilgisi; gelecekteki nakit akışlarının tutarı, zamanlaması ve kesinliğinin göstergesi olarak da kullanılabilir. Ayrıca bu bilgiler, gelecek nakit akışlarına ilişkin geçmişte yapılan değerlendirmelerin doğruluğunun kontrol edilmesi ve kârlılık, net nakit

akışları ve fiyat değişiminin etkileri arasındaki ilişkinin değerlendirilmesinde de olanak tanımaktadır (TMS 7).

Standartta nakit akış tablosu, “belirli bir dönemde firmaya nakit giriş ve çıkışını işletme, yatırım ve finansman faaliyetleri sonucu olarak sınıflandırarak nakit ve nakit benzeri oluşumlardaki değişimi açıklayan tablo” olarak tanımlanmıştır (TMS 7).

Nakit akış tablosunun işletme, yatırım ve finansman olmak üzere üç ana sınıfta bölümlendirilmesi finans literatürüne dayandırılmaktadır. Çünkü finans literatürü, yatırım ve finans faaliyetleri ile ilgili kararların birbirine bağlı olduğuna dikkat çekmekte ve her iki faaliyetinde işletme faaliyetleri ile ilgili olduğunu ortaya koymaktadır (Kısakürek ve Demir, 2006, 202).

Standartta üç ana faaliyet konusu aşağıdaki şekilde tanımlanmıştır (TMS 7):

İşletme faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışları, genellikle işletmenin ana gelir getirici faaliyetleriyle ilgili olup, net kârın veya zararın belirlenmesinde yer alan işlem ve olaylardan kaynaklanır. İşletme faaliyetlerden kaynaklanan nakit akışları ile ilgili belli başlı kalemlere ilişkin bilgi, diğer bilgilerle birlikte değerlendirilerek, gelecekte oluşacak nakit akışlarına ilişkin tahminlerde kullanılabilir.

Yatırım faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışlarının ayrı olarak gösterilmesi önem arz eder; çünkü gelecekte işletmeye gelir ve nakit akışı sağlaması öngörülen kaynaklar için yapılan harcamaların düzeyi gösterilmiş olur. Yalnızca, finansal durum tablosunda varlık muhasebeleştirilmesi sonucunu doğuran harcamalar, yatırım faaliyeti olarak sınıflandırılmaya uygundur.

Finansman faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışları finans kuruluşları, işletmenin ortakları, işletmenin ilişkili taraflarınca sağlanan nakitleri ya da bunlara ödemeleri gösterir. İşletmeler finansman ihtiyaçlarını finans kuruluşlarından sağladıkları gibi işletmenin ilişkili taraflarından da (ticari olmayan borç alacak ilişkisi) temin edebilmektedir. İşletmenin ilişkili taraflarından sağlanan, ticari olmayan borç alacak ilişkisi de özü itibarıyla bir finansman faaliyetidir ve bunlarda sağlanan nakit akışlarının bu bölümde gösterilmesi gerekmektedir.

İşletmeler faaliyetlerine ilişkin nakit akışları, aşağıdaki yöntemlere göre raporlanabilmektedir (TMS 7).

- a) Brüt nakit girişleri ve brüt nakit çıkışlarına ait ana grupların belirtildiği Brüt (Dolaysız) yöntemle göre veya
- b) Net kâr/zararın, gayri nakdi işlemlerin, geçmiş veya gelecek işlemlerle ilgili nakit giriş veya çıkışları tahakkuklarının veya ertelemelerinin ve yatırım veya finansman faaliyetleriyle ilgili nakit akışlarına ilişkin gelir veya

gider kalemlerinin etkilerine göre düzeltildiği net (dolaylı) yönteme göre.

Yetkili kurul, Türkiye içinde standartta uygulama birliğinin sağlanması bakımından, nakit akış tablolarında işletme faaliyetlerine yönelik raporlamada, brüt (dolaysız) yöntemin uygulanmasını önermiştir. Buna rağmen kullanıcılar yine de yöntem seçiminde serbest bırakılmıştır.

Fakat standart, nakit akış tablosunda işletme faaliyetleri işlemlerinde ister dolaysız isterse dolaylı yöntem kullanılmış olsun, yatırım ve finans faaliyetlerinde sadece dolaysız yöntemin kullanılmasını önermiştir.

3. LİTERATÜRDE DOLAYSIZ – DOLAYLI YÖNTEM TARTIŞMASI

Nakit akış tablolarının düzenlenmesinde kullanılan Brüt (Dolaysız) yöntem, brüt nakit girişleri ve brüt nakit çıkışlarına ait ana grupların belirttiği modeldir. Net (Dolaylı) yöntem ise, Net kâr/zararın, gayri nakdi işlemlerin, geçmiş veya gelecek işlemlerle ilgili nakit giriş veya çıkışları tahakkuklarının veya ertelemelerinin ve yatırım veya finansman faaliyetleriyle ilgili nakit akışlarına ilişkin gelir veya gider kalemlerinin etkilerine göre düzeltildiği bir modeldir.

Literatür incelendiğinde her iki yöntemin çeşitli sebeplerle kullanımını destekleyen birçok görüşün bulunduğu tespit edilmiştir. Fakat araştırmaların çoğunluğunun, dolaysız yöntemin kullanımını destekleyen görüşler içerdiği belirlenmiştir. Bu sebeple öncelikle, dolaysız yöntemin kullanımını destekleyen çalışmalardaki görüşler incelenmiştir.

Standart incelendiğinde nakit akış tablolarının düzenlenmesinde dolaysız yöntemin önerilmesindeki en önemli dayanak olarak, gelecekteki nakit akışlarının tahmininde daha yararlı veriler sağlaması gösterilmektedir (TMS 7). Bu veriler sayesinde işletme yöneticileri gelecekle ilgili daha doğru yönetim kararları alabilmektedir.

Pek çok araştırmada, dolaysız yöntemin gelecekteki nakit akışlarının tahmininde dolaylı yöntemle karşılaştırıldığında daha kaliteli, detaylı ve faydalı bilgiler sağladığı tespit edilmiştir. Yöntem özellikle satış, satılan malın maliyeti ve faaliyet giderlerine ilişkin nakit akımları, faiz, vergi ve diğer giderler ile ilgili nakit akışlarının gelecekteki durumu hakkında daha açıklayıcı bilgiler sağlayabilmektedir (Krishman and Largay, 2000; Cheng and Hollie, 2008; Opurt and Zang, 2009; Habib, 2010; Bradbury, 2011; Bond, Bugeva and Czernkowski, 2012; Farshadfar, and Monem, 2013). Broome (2004) ve CFA Institute (2009) tarafından yapılan çalışmalarda, dolaysız yöntemin kolay uygulanabilir ve anlaşılabilir bir formata sahip olduğu tespit edilmiştir.

Dolaysız ve dolaylı yöntemin karşılaştırıldığı en güncel çalışma, Hales and Orpurt (2013) tarafından yapılmıştır. Karşılaştırma sonucunda dolaysız yöntemin kullanıcılara sağladığı yedi adet avantaj tespit edilmiştir. Bunlar sırasıyla (1) kolay anlaşılabilir nakit akış bilgileri, (2) nakit akış verilerinin daha kolay analizi, (3) detaylı ödeme gücü göstergeleri, (4) kabul gören ticari uygulamalara paralel bir yapı, (5) kullanışlı finansal bilgiler, (6) gelecekteki nakit akışlarının doğru tahmini ve (7) kâr analizlerinin daha detaylı yapılmasını sağlamaktır.

Nurnberg (1993) ve Krishman and Largay (2000) tarafından yapılan çalışmalarda, finansal kurumların kredi analiz işlemlerinde ve yatırımcıların karar alma süreçlerinde detaylı bilgiler içermesinden dolayı, dolaysız yöntemle göre hazırlanmış nakit akış tablolarını tercih ettikleri tespit edilmiştir. Finansal kurumların ve yatırımcıların işletmelerin nakit hareketleri hakkında daha detaylı bilgi sahibi olma isteğiyle, dolaysız yöntemin kullanılmasının yaygınlaşması konusunda güçlü bir lobi faaliyeti yürüttüğü de gözlemlenmiştir. Ayrıca bu güçlü lobiye akademik camiayı da katmak mümkündür (Farshadfar, and Monem, 2013, 113).

Dolaysız yöntem ile ilgili yapılan en önemli eleştiri, yöntemin uygulanmasının maliyetli, zor ve karışık olmasıdır. Fakat Golub ve Huffman (1984) tarafından yapılan araştırmada, dolaysız yöntemin dolaylı yöntemle göre daha maliyetli bir yöntem olduğuna dair bir bulguya rastlanmamıştır. Ayrıca daha çok nakit akış verisi içeren ve ilk görüşte daha zor ve karmaşık görülen dolaysız yöntemle ilgili önyargının, yöntem kullanılmaya başladıktan sonra ortadan kalktığı belirlenmiştir. Yöntemin sağladığı faydalar göz önünde bulundurulacak olursa, bu tarz önyargıların gereksiz olduğu belirtilmiştir.

Dolaysız yöntemle ilgili uygulamada ortaya çıkan en önemli sorun standart formda Katma Değer Vergisi (KDV) etkisinin hesaba katılmamış olmasıdır. Tabloda Ticari Alacaklar KDV dahil olarak görünmesine rağmen, Satışlar KDV'siz olarak hesaba katılmaktadır. Standart formda bu konu ile ilgili yapılacak küçük bir düzenleme ile, yöntemin daha doğru sonuç vermesi sağlanabilecektir.

Dolaylı yöntemin avantajlarını öne çıkaran çalışmalar ise şu şekilde özetlenebilir. Krishman and Largay (2000) tarafından yapılan çalışmada, dolaylı yöntemin avantajlarından, kolay hazırlanabilir ve anlaşılabilir yapısı ön plana çıkmaktadır.

Dolaysız yöntemin getirdiği avantajlar ve ilgili çevrelerdeki tüm olumlu görüşlere rağmen, geçmişte yapılan birçok uygulama çalışmasında, dolaylı yöntemin uygulanma oranının ortalama yüzde 90'larda olduğu tespit edilmiştir. Aynı çalışmalarda yöntemin bu kadar yaygın kullanılmasının sebebi olarak, kolay hazırlanabilme özelliği ön plana çıkmaktadır (Krishman and

Largay, 2000; Clinch, Sidhu and Sin, 2002; Opurt and Zang, 2009). Rue ve Kirk (1996) tarafından yapılan çalışmada, işletmelerin dolaylı yöntemi tercih etmelerindeki en önemli sebebin, hassas nakit akış verilerini detaylı olarak kamuoyu ile paylaşmak istememeleri olduğu tespit edilmiştir.

Türkiye’de Borsa İstanbul’da işlem gören 413 işletmenin yayınlanan 2012 yılı finansal tabloları incelenmiş, işletmelerin yüzde 78’inin dolaylı yöntemi kullandığı tespit edilmiştir. Yapılan literatür incelemesinde ülkemizde dolaylı yöntemin yaygın kullanılmasının sebebinin araştırıldığı bir çalışma tespit edilememiştir.

4. DOLAYSIZ YÖNTEME GÖRE NAKİT AKIŞ TABLOSU UYGULAMASI

4.1. Örnek Uygulama

Çalışmada, standardın uygulama birliği sağlanabilmesi amacıyla önerdiği dolaysız yöntemle göre, nakit akış tablosunun nasıl hazırlanabileceği konusu açıklamalarla bir uygulamada örneklendirilmiştir.

Uygulama çalışmasındaki veriler, KARKİM Sondaj Akışkanları Enerji Mühendislik Hizmetleri San. Tic. A.Ş.’nin tarafından yayınlanmış Bağımsız Denetim Raporundan alınmıştır. Alınan veriler sadece örnek nakit akış tablosunun düzenlenmesinde kullanılmıştır.

Nakit akış tablosu, finansal durum tablosundan ve kapsamlı gelir tablosundan türetilen nakit esaslı bir tablodur.

Dolaysız yöntemde, brüt nakit giriş ve çıkış verileri aşağıdaki kaynaklardan sağlanabilir:

- a) Finansal Durum, Kapsamlı Gelir, Satışlar, Satışların maliyeti tablolarındaki kalemlerden:
 - Dönem içerisinde stoklar, faaliyetle ilgili ticari alacak ve borçlardaki değişiklikler,
 - Diğer nakit giriş ve çıkışı gerektirmeyen kalemler ve
 - Nakit etkisi, yatırım veya finansman nakit akışlarıyla ilgili olan kalemlerin etkisi dikkate alınarak düzeltilmesi ile.
- b) İşletme muhasebe kayıtları.

Çalışmada standardın önerdiği dolaysız yöntem formatı kullanılarak oluşturulan, işletmenin cari dönemine ait detaylı nakit akış tablosu Tablo 1’de verilmiştir. Tabloyu oluşturan tüm verilerin nereden geldiğine dair açıklamalar ilgili “NOT”larda detaylı bir şekilde verilmiştir. Tablonun düzenlenmesinde

kullanılan verilerin tümü KARKİM A.Ş. tarafından yayınlanan bağımsız denetim raporundan türetilmiş Tablo 2’deki finansal durum tablosundan, Tablo 3’deki gelir tablosundan alınmıştır.

Finansal durum ve gelir tablosundaki nakit akış tablosu ile ilgili veriler, “NOT” kısmında verilen açıklamalarla Tablo 1’deki nakit akış tablosu verileri ile eşleştirilerek ilişkilendirilmiştir.

Tablo 1: Detaylı Nakit Akış Tablosu (TL.) (Cari Dönem)

A) İŞLETME FAAL. İLİŞKİN NAKİT AKIŞLARI	NOT	(1+2+3+4+5+6+7)	363.749
1. Esas Faaliyet Gelirlerinden Sağlanan Nakit Girişleri (+)		(a+b)	12.681.267
a) Satışlardan Sağlanan Nakit Girişleri (+)		12.389.643	
Net Satışlar (+)	1	14.754.478	
Ticari Alacaklardaki Artışlar (Satışlardan kaynaklanan) (-)	2	-2.364.201	
Ticari Alacaklardaki Azalışlar (Satışlardan kaynaklanan)(+)		0	
Alınan Sipariş Avanslarındaki Artışlar (+)		0	
Alınan Sipariş Avanslarındaki Azalışlar (-)	3	-634	
b) Diğer Faaliyet Gelirlerinden Sağlanan Nakit Girişleri (+)	4	291.624	
2. Esas Faaliyet Giderlerine İlişkin Nakit Çıkışları (-)		(a+b)	-10.354.270
a) Satılan Mal ve Hiz. Mal. ve Stok Değ. İliş. Nakit Çıkışları (-)		-6.620.404	
Stok Değişimlerine İlişkin Nakit Çıkışları (+)		0	
Satışların Maliyeti (+)	5	8.524.062	
Stoklardaki Artışlar (+)		0	
Stoklardaki Azalışlar (-)	6	-515.270	
Ticari Borçlardaki Azalışlar (Alımlardan Kaynaklanan) (+)		0	
Ticari Borçlardaki Artışlar (-)	7	-1.208.148	
Amortisman ve Nakit Çıkışı Gerektirmeyen Giderler (-)	8	-180.240	
b) Faaliyet Giderlerine İlişkin Nakit Çıkışları (-)		-3.733.866	
Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri (-)	9	-2.339.547	
Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)		0	
Genel Yönetim Giderleri (-)	9	-1.394.319	
ESAS FAALİYET SONUCU SAĞLANAN NET NAKİT AKIŞI		Ara Toplam (1+2)	2.326.997
3. Diğer Gelir ve Kârlardan Sağlanan Nakit Girişleri (+)		(a+b+c)	78.942
a) Olağan Gelir ve Kârlardan Sağlanan Nakit Girişleri (+)		0	
b) Diğer Gelir ve Kârlardan Sağlanan Nakit Girişleri (+)		235.826	
Konusu Kalmayan Karşılıklar	10	235.826	
c) Nakit Girişi Sağlamayan Gelir ve Kârlar (-)		-156.884	
Reeskont Faiz Geliri	10	-156.884	
Faiz Gelirleri		0	
Duran Varlık Satış Kârı		0	
4. Diğer Gider ve Zararlardan Kaynaklanan Nakit Çık.(-)		(a+b+c)	-351.336
a) Diğer Faaliyetlerle İlgili Olağan Gider ve Zararlar (+)	11	-254.015	
b) Diğer Gider ve Zararlar (+)		0	
c) Nakit Çıkışını Gerektirmeyen Diğer Gider ve Zararlar (+)	12	-97.321	
5. Finansman Giderlerinden Kaynaklanan Nakit Çık. (-)	13		-1.027.829
6. İşlet.Faal.İlg.Var. ve Yab.Kay.Değ.İliş.Nak.Akış.(+) (-)		(a+b+c+d)	0
a) Varlık Artışları (-) (Hisse senetleri, Gelecek. Aylara ait gid.)		0	
b) Varlık Azalışları (+) Gelir Tahakkukları vb.		0	
c) Yabancı Kaynak Artışları (+)		0	
d) Yabancı Kaynak Azalışları (-)		0	
7. Dönem Kârı Vergi ve Diğer Yasal Yük. İliş.Nak.Çık.(-)		(a+b)	-663.025
a) Önceki Dönem Kârından Ödenen (+)		0	
b) Geçici Vergiler (+)	14	-663.025	

B) YATIRIM FAAL. İLİŞKİN NAKİT AKIŞLARI		(1+2)	1.052.683
1. Yatırım Faaliyetlerinden Sağlanan Nakit Girişleri (+)		(a+b+c+d+e+f+g)	3.376.203
a) Mali Duran Varlık Sat. Sağ. Nakit Girişleri (+)		0	
b) Maddi Duran Varlık Sat. Sağ. Nakit Girişleri (+)		0	
c) Diğer Duran Varlık Sat. Sağ. Nakit Girişleri (+)		0	
d) Mali Dur. Varlıklarla İlgili Alınan Tem. Sağ. Nakit Gir. (+)		0	
e) Yatırım Faal. İle İlgili Faizlerden Sağ. Nakit Girişleri (+)	15	3.376.203	
f) Üçüncü Kişilere Ver. Avs. ve Kredi İlişkin Tahs. Nak. Gir. (+)		0	
g) Diğer Yatırım Faaliyetlerinden Sağlanan Nakit Girişler (+)		0	
2. Yatırım Faaliyetlerine İlişkin Nakit Çıkışlar (-)		(a+b+c+d+e+f+g)	-2.323.520
a) Mali Duran Varlık Alışan (+)		0	
b) Maddi Duran Varlık Alışan (+)	16	-2.284.787	
c) Maddi Olmayan Duran Varlık Artışları (+)	17	-10.191	
d) Özel Tüklenmeye Tabi Varlıklardaki Artışlar (+)		0	
e) Diğer Duran Varlık Artışları (+)	18	-28.542	
f) Üçüncü Kişilere Ver. Avs. ve Kredi İlişkin Tahs. Nak. Çık. (+)		0	
g) Diğer Yatırım Faaliyetleri İle İlgili Nakit Çıkışları (+)		0	
C) FİNANSMAN FAAL. İLİŞ. NAKİT AKIŞLARI		(1+2)	-1.646.529
1. Finansman Faaliyetlerinden Sağ. Nakit Girişleri (+)			15.000.000
a) Kısa Vadeli Borçlardan Sağlanan Nakit (+)		0	
b) Uzun Vadeli Borçlardan Sağlanan Nakit (+)		0	
c) Sermaye Artırımından Sağlanan Nakit (+)	19	15.000.000	
d) Hisse Senedi İhraç Primlerinden Sağlanan Nakit (+)		0	
e) Diğer Finansman Faal.den Sağ. Nakit Girişleri (+)		0	
2. Finansman Faaliyetlerine İlişkin Nakit Çıkışları (-)			-16.646.529
a) Kısa Vadeli Borç Ödemeleri (-)	20	-230.000	
b) Uzun Vadeli Borç Ödemeleri (-)		0	
c) Ödenen Temettüleri (-)	21	-1.416.529	
d) Sermaye Azaltılması (-)		0	
e) Diğer Finansman Faaliyetlerine İlişkin Nakit Çıkışları (-)	22	-15.000.000	
D) KUR FARKLARININ NAKİT VE NAKİT BENZERLERİNE ETKİLERİ (+), (-)			0
E) NAKİT VE NAKİT BENZERLERİNDE OLUŞAN NET ARTIŞ (+), AZALIŞ (-)		(A+B+C+D)	-230.097
F) DÖNEMBAŞI NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ MEVCUDU		(Geçmiş Dönem Sonu Nakit ve Nakit Benz. Mevcudu)	20.197.569
G) DÖNEM SONU NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ MEVCUDU		(E+F)	19.967.472

NOT 1:**Cari Dönem**

Yurtiçi Satışlar	12.631.440.-
Yurtdışı Satışlar	2.069.941.-
Diğer Gelirler	60.600.-
Satışlardan İadeler	0.-
Satış İskontoları	(4.769).-
Diğer İndirimler	(2.734).-
Net Satışlar	14.754.478.-

NOT 2:

<u>Ticari Alacaklar</u>	<u>Cari Dönem</u>	<u>Önceki Dönem</u>
Alicılar	3.498.209.-	1.120.756.-
İliş. Taraf. Alac.	17.779.-	21.694.-
Diğ. Alic. Alac.	3.480.430.-	1.099.062.-
Alacak Senetleri	0.-	8.500.-
Alacak Sen. Reesk. (-)	0.-	(41).-
Tah. Etmemiş Finansman Gel.	0.-	4.793.-
Şüpheli Tic. Alacaklar	8.915.-	0.-
Şüpheli Tic. Alac. Karş. (-)	(8.915).-	0.-
TOPLAM	3.498.209.-	1.134.008.-

Ticari Alacaklardaki Artışlar = 3.498.209 - 1.134.008
= **2.364.201.-**

NOT 3:

	<u>Cari Dönem</u>	<u>Önceki Dönem</u>
Alınan Sipariş Avansları	4.780.-	5.414.-
Alınan Sipariş Avanslarındaki Azalışlar	4.780 - 5.414	
	= - 634	

NOT 4: Kapsamlı Gelir Tablosu**Cari Dönem**

Diğer Faaliyet Gelirleri	291.624.-
Diğer Faal. Gelirlerinden Sağ. Nakit Girişleri	

NOT 5: Kapsamlı Gelir Tablosu**Cari Dönem**

Satışların Maliyeti	8.524.062.-
---------------------	-------------

NOT 6:**Cari Dönem****Önceki Dönem**

Ticari Mallar	2.711.649.-	3.141.984.-
Diğer Stoklar	<u>60.998.-</u>	<u>145.933.-</u>
TOPLAM	2.772.647.-	3.287.917.-
Stoklardaki Azalışlar	= 2.772.647 - 3.287.917	
	= - 515.270.-	

NOT 7:**Cari Dönem****Önceki Dönem**

Satıcılar	1.069.103.-	23.230.-
Diğer Ticari Borçlar	<u>168.489.-</u>	<u>6.214.-</u>
TOPLAM	1.237.592.-	29.444.-
Ticari Borçlardaki Artışlar	= 1.237.592 - 29.444	
	= 1.208.148.-	

NOT 8: Hesaplanan Amortisman ve İtfa Giderleri**Cari Dönem****Maddi Duran Varlıklar**

Binalar	30.727.-
Makine ve Teçhizat	76.430.-
Taşıtlar	49.727.-
Demirbaşlar	<u>19.884.-</u>
TOPLAM	176.768.-

Maddi Olmayan Duran Varlıklar

Haklar	312.-
Yazılım	<u>3.160.-</u>
TOPLAM	3.472.-

$$\begin{aligned} \text{Amortisman ve Nakit Çık. Gerektirmeyen Gid.} &= 176.768 + 3.472 \\ &= 180.240.- \end{aligned}$$

NOT 9: Kapsamlı Gelir Tablosu

Cari Dönem

Pazarlama, Satış ve Dağ. Gid.	2.339.547.-
Genel Yönetim Giderleri	<u>1.394.319.-</u>

NOT 10:

Finansal Gelirler

Cari Dönem

Konusu Kalmayan Karşılıklar	235.826.-
Reeskont Faiz Gelirleri	<u>156.884.-</u>

NOT 11:

Diğer Faaliyet Giderleri (-)

Cari Dönem

Diğer Gider ve Zararlar	244.742.-
Önceki Dönem Gid. Ve Zararlar	5.331.-
Diğer Olağan Dışı Gider ve Zararlar	<u>3.942.-</u>
TOPLAM	254.015.-

Diğer Faaliyetlerle İlgili Olağan Gider ve Zararlar

NOT 12:

Finansal Giderler (-)

Cari Dönem

Reeskont Faiz Giderleri	48.733.-
Kambiyo Zararları	43.361.-
Kısa Vadeli Borçlanma Giderleri	<u>5.227.-</u>
TOPLAM	97.321.-

Nakit Çıkışını Gerektirmeyen Diğer Gider ve Zararlar

NOT 13:

<u>Menkul Kıymet Satış Zararı (-)</u>	<u>Cari Dönem</u>
Döviz Opsiyon Zararı	633.600.-
VOP İşlem Zararı	<u>394.229.-</u>
TOPLAM	1.027.829.-

Finansman Giderlerinden Kaynaklanan Nakit Çıkışları

NOT 14: Bilanço

	<u>Cari Dönem</u>
Borç Karşılıkları	- 663.025.-
Geçici Vergiler	

NOT 15:

<u>Finansal Gelirler</u>	<u>Cari Dönem</u>
Faiz Gelirleri	1.092.718.-
Reeskont Faiz Gelirleri	<u>2.283.485.-</u>
TOPLAM	3.376.203.-

Yatırım Faaliyetleri İle İlgili Faizlerden Sağlanan Nakit Girişleri

NOT 16: Bilanço

	<u>Cari Dönem</u>	<u>Önceki Dönem</u>
Maddi Duran Varlıklar	2.624.729.-	516.710.-
Hesaplanan Amortisman	<u>176.768.-</u>	
TOPLAM	2.801.497.-	516.710.-

$$\begin{aligned} \text{Maddi Duran Varlık Alışları} &= 2.801.497 - 516.710 \\ &= \mathbf{2.284.787.-} \end{aligned}$$

NOT 17: Bilanço

	<u>Cari Dönem</u>	<u>Önceki Dönem</u>
Maddi Olmayan Duran Var.	13.651.-	6.931.-
Hesaplanan İtfa	<u>3.471.-</u>	<u> </u>
TOPLAM	17.122.-	6.931.-

$$\text{Maddi Duran Varlık Alışları} = 17.122 - 6.931$$

$$= 10.191.-$$

NOT 18: Bilanço

	<u>Cari Dönem</u>
Yapılmakta Olan Yatırımlar	28.542.-
Diğer Duran Varlık Artışları	

NOT 19: Bilanço

	<u>Cari Dönem</u>	<u>Önceki Dönem</u>
Nominal ve Ödenmiş Sermaye	22.500.000.-	7.500.000.-

$$\text{Sermaye Artırımından Sağlanan Nakit} = 22.500.000 - 7.500.000$$

$$= 15.000.000.-$$

NOT 20: Bilanço

	<u>Cari Dönem</u>	<u>Önceki Dönem</u>
Finansal Borçlar (Banka Kredileri)	-----	230.000.-
Kısa Vadeli Borç Ödemeleri		

NOT 21:

	<u>Cari Dönem</u>
Ödenen Temettüleri	1.416.529.-

NOT 22:

15.000.000 TL.'lik sermaye artışı, 17.866.410 TL.'lik hisse senedi ihraç primlerinden karşılandığından nakit çıkışı gerektirmemiştir.

Tablo 2: Finansal Durum Tablosu (TL.)

V A R L I K L A R	NOT	Cari Dönem	Önceki Dönem
DÖNEN VARLIKLAR		27.126.490	25.082.048
Nakit ve Benzerleri		19.968.167	11.900.070
Finansal Yatırımlar		0	8.297.500
Ticari Alacaklar	2	3.498.209	1.134.008
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Alacaklar		0	0
Diğer Alacaklar		36.252	131.166
Stoklar	6	2.772.647	3.287.917
Canlı Varlıklar		0	0
Diğer Dönen Varlıklar		851.215	331.387
Satış Amacıyla Elde Tutulan Duran Varlıklar		0	0
DURAN VARLIKLAR		2.687.209	569.041
Ticari Alacaklar		0	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Alacaklar		0	0
Diğer Alacaklar		4.227	4.227
Finansal Yatırımlar		0	0
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımlar		0	0
Canlı Varlıklar		0	0
Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller		0	0
Maddi Duran Varlıklar	16	2.624.729	516.710
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	17	13.651	6.931
Şerefiye		0	0
-Yapılmakta Olan Yatırımlar	18	28.542	0
Ertelenmiş Vergi Varlığı		16.060	41.173
Diğer Duran Varlıklar		0	0
TOPLAM VARLIKLAR		29.813.699	25.651.089
K A Y N A K L A R	NOT	Cari Dönem	Önceki Dönem
KISA VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER		1.769.912	388.310
Finansal Borçlar	20	0	230.000
Diğer Finansal Yükümlülükler		0	0
Ticari Borçlar	7	1.237.592	29.444
Diğer Borçlar		108.374	116.029
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Borçlar		0	0
Devlet Teşvik ve Yardımları		0	0
Dönem Kân Vergi Yükümlülüğü		1.070.452	453.645
Borç Karşılıkları	14	-663.025	-453.645
Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler		16.519	12.837
İlişkin Yükümlülükler		0	0

UZUN VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER		85.046	64.917
Finansal Borçlar		0	0
Diğer Finansal Yükümlülükler		0	0
Ticari Borçlar		0	0
Diğer Borçlar		0	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Borçlar		0	0
Devlet Teşvik ve Yardımları		0	0
Borç Karşılıkları		0	0
Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Karşılıklar		69.182	64.250
Ertelenmiş Vergi Yükümlülüğü		15.864	667
Diğer Uzun Vadeli Yükümlülükler		0	0
ÖZ KAYNAKLAR		27.958.741	25.197.862
ANA ORTAKLIĞA AİT ÖZKAYNAKLAR		27.898.594	25.197.862
Ödenmiş Sermaye	19	22.500.000	7.500.000
-Sermaye Düzeltmesi Farkları		0	0
Karşılıklı İştirak Sermaye Düzeltmesi (-)		0	0
Hisse Senedi İhraç Primleri		2.866.410	17.866.410
Değer Artış Fonları		0	58.843
-Sermaye Payı Geri Alımı (-)		-2.014.301	-2.014.301
- Yasal Yedekler		74.554	0
Yabancı Para Çevrim Farkları		0	0
Kârdan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler		195.961	0
Geçmiş Yıllar Kâr/Zararları		99.498	99.866
Net Dönem Kârı/Zararı		4.176.472	1.687.044
AZINLIK PAYLARI		60.147	0
TOPLAM KAYNAKLAR		29.813.699	25.651.089

Tablo 3: Gelir Tablosu (TL.)

SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER	NOT	Cari Dönem	Önceki Dönem
Satış Gelirleri	1	14.754.478	8.622.844
Satışların Maliyeti (-)	5	-8.524.062	-4.726.736
Ticari Faaliyetlerden Brüt Kâr (Zarar)		6.230.416	3.896.108
Faiz, Ücret, Prim, Komisyon ve Diğer Gelirler		0	0
Faiz, Ücret, Prim, Komisyon ve Diğer Giderler (-)		0	0
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Brüt Kâr (Zarar)		0	0
BRÜT KÂR/ZARAR		6.230.416	3.896.108
Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri (-)	9	-2.339.547	-1.574.148
Genel Yönetim Giderleri (-)	9	-1.394.319	-1.698.203
Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)		0	0
Diğer Faaliyet Gelirleri	4	291.624	67.644
Diğer Faaliyet Giderleri (-)	11	-254.015	-133.343
FAALİYET KÂRI/ZARARI		2.534.159	558.058
Özkaynak YönT. Değ. Yatı. Kâr/Zararlarındaki Paylar		0	0
Esas Faaliyet Dışı Finansal Gelirler	10-15	3.838.372	1.596.904
Esas Faaliyet Dışı Finansal Giderler (-)	12-13	-1.125.150	-34.374
SÜRDÜRÜLEN FAAL. VERGİ ÖNCESİ KÂRI/ZARARI		5.247.381	2.120.588
Sürdürülen Faaliyetler Vergi Gelir/Gideri		-1.110.762	-433.544
- Dönem Vergi Gelir/Gideri		-1.070.452	-453.645
- Ertelenmiş Vergi Gelir/Gideri		40.310	20.101
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER DÖNEM KÂRI/ZARARI		4.136.619	1.687.044
DURDURULAN FAALİYETLER		0	0
DURDURULAN FAAL. VERGİ SON. DÖN. KÂRI/ZARARI		0	0
DÖNEM KÂRI/ZARARI		4.136.619	1.687.044

5. SONUÇ

İşletmeler sağlıklı yönetim kararları alabilmek ve gelecek planlarını yapabilmek için, doğru ve detaylı nakit akış verilerine ihtiyaç duymaktadır. Bu amaçla düzenlenen nakit akış tabloları, “Brüt (Dolaysız)” ve “Net (Dolaylı)” olmak üzere iki yöntemle hazırlanabilmektedir. Standart işletmeleri yöntem seçme konusunda serbest bırakmıştır. Fakat standartta verilen dipnotta, uygulama birliği sağlanması bakımından “Brüt (Dolaysız)” yöntemin uygulanması önerilmiştir.

Standartın uygulamada dolaysız yöntemi önermesine rağmen, yöntem seçiminin serbest bırakılması, her iki yöntemin çeşitli sebeplerle kullanımını destekleyen birçok görüşün ortaya çıkmasına sebep olmuştur. Dolaysız yöntem daha detaylı ve faydalı nakit akış bilgileri içermesinden dolayı finans kuruluşları, yatırımcılar ve akademik çevrede tercih edilen bir yöntemdir.

Dolaylı yöntem ise kolay hazırlanması, düşük maliyeti, anlaşılabilir olması ve detaylı nakit akış verileri içermemesi sebebiyle, işletme yöneticileri ve çalışanları tarafından yaygın olarak tercih edilen yöntemdir.

Standart koyucular tarafından yöntem seçiminin serbest bırakmasının sebebi, çoğunlukla dolaylı yöntemi kullanan işletmelerin, dolaysız yöntem ile ilgili önyargılarını zamanla değiştirerek, gönüllü olarak yöntem değişikliğine gideceği varsayımı ve beklentisidir.

Çalışmada ilgili literatür ışığında, nakit akış tablosu düzenlemede dolaysız yöntemin işletmeye sağlayacağı avantajlar dolaylı yöntem ile karşılaştırmalı olarak verilmiştir. Yapılan uygulamada, dolaysız yöntemle ilgili uygulayıcıların “dolaysız yöntem karmaşık ve maliyetli bir yöntemdir” algısının değiştirilmesi hedeflenmiştir. Bu amaçla, standart şartlarına uygun, detaylı bir nakit akış tablosu uygulaması yapılmıştır. Tablo kalemlerindeki verilerin nasıl elde edildiği detaylı bir şekilde açıklanmıştır.

Uygulama çalışması, dolaysız yöntem ile hazırlanan nakit akış tablolarının varsayılanın aksine anlaşılır ve sade bir yapıya sahip olduğunu göstermektedir. Ayrıca tablo verilerinin birçoğunun mevcut finansal durum ve gelir tablolarından karşılandığı düşünülürse, veri elde etme maliyetlerin de de ekstra bir farklılık olmadığı görülmektedir.

Çalışma sonucunda, nakit akış tablosu düzenlemede yaşanan dolaysız-dolaylı yöntem tartışmasında, dolaysız yöntem lehine bir farkındalık yaratılmıştır.

KAYNAKÇA

Akdoğan, Nalan (2011). **Finansal Tablolar ve Mali Analiz Teknikleri**. 13. bs. Ankara : Gazi Kitabevi.

Broome, O. Whitfield (2004). “Statement of cash flows: Time for a change!”, **Financial Analysts Journal**. 8 (March/April 2004): 16 – 22.

Bond, D., Bugeva, M. and Czernkowski, R. (2012). “Did Australian Firms Choose to Switch to Reporting Operating Cash Flows Using the Indirect Method?” **Australian Accounting Review**. 22;1 (2012) : 18 - 24.

Bradbury, Michael (2011). “Direkt or Indirekt Cash Flow Statement” **Australian Accounting Review**. 21;2 (2011): 124 - 130.

CFA Institute (2009). **Comment Letter on Preliminary Views on FSP**. (April 14.) Charlottesville, VA: CFA Institute.

Chastain, Clark E. and Cianciola, Thomas A. (1986). “Strategies In Cash-Flow Management” **Business Horizons**. (May – June 1986): 65 – 73.

Cheng, Agnes C.S. and Hollie, Dana (2008). “Do Core and Noncore Cash Flows from Operations Persist Differentially in Predicting Future Cash Flows” **Review of Quantitative Finance and Accounting**. 31 (2008): 29 – 53.

Clinch, G., Sidhu, B., and Sin, S. (2002) “The usefulness of direct and indirect cash flow disclosures”, **Review of Accounting Studies**. 7 (2002): 383–404.

Farshadfar, Shadi and Monem, Reza (2013). “The usefulness of operating cash flow and accrual components in improving the predictive ability of earnings: a re-examination and extension” **Accounting & Finance**. 53 (2012): 1061 -1082.

Golub, Steven J. and Huffman, Harry D. (1984). “Cash Flow, Why it Should be Stressed in Financial Reporting” **Financial Executive**. 52 (1984): 34 – 40.

Habib, Ahsan (2010). “Prediction of Operating Cash Flows: Further Evidence from Australia” **Australian Accounting Review**. 20; 2 (2010): 134–143.

Hales, Jeffrey and Orpurt, Steven F. (2013). “A Review of Academic Research on the Reporting of Cash Flows from Operations” **Accounting Horizons**. 27; 3 (2013): 539 – 578.

Türkiye Muhasebe Standartları, TMS 7 Nakit Akış Tabloları Standardı. Ankara : Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK), 14.07.2014 tarihinde <http://kgk.gov.tr/contents/files/TMS7.pdf> adresinden erişildi.

KARKİM A.Ş., “Bağımsız Denetim Raporu”. 14.07.2014 tarihinde http://www.karkim.com/files/Bagimsiz_Denetim_Raporu_31_Aralik_2012.pdf adresinden erişildi.

Kısakürek, Mustafa ve Demir, Mehmet (2006). “Nakit Akım Tablosunun Hazırlanmasında Direkt - Endirekt Yöntem Tartışması” **Muhasebe ve Finansman Dergisi**. 30 (2006): 201 – 209.

Krishnan, Gopal V. and Largay III, James A. (2000). “The Predictive Ability of Direct Method Cash Flow Information” **Journal of Business, Finance & Accounting**. 27 (2000): 215 – 245.

Opurt, Steven F. and Zang, Yoonseok (2009). “Do Direct Cash Flow Disclosures Help Predict Future Operating Cash Flows and Earnings?” **The Accounting Review**. 84;3 (2009): 893 – 935.

Nurnberg, Hugo (1993). “Inconsistencies And Ambiguties In Cash Flow Statements Under FASB Statement No.95” **Accounting Horizons**. 7; 2 (1993): 60 – 75.

Rue, Joseph,C. and Kirk, Florance (1996). “Settling The Cash Flow Statement Dispute” **National Public Accountant**. 41 (1996): 17 - 24.